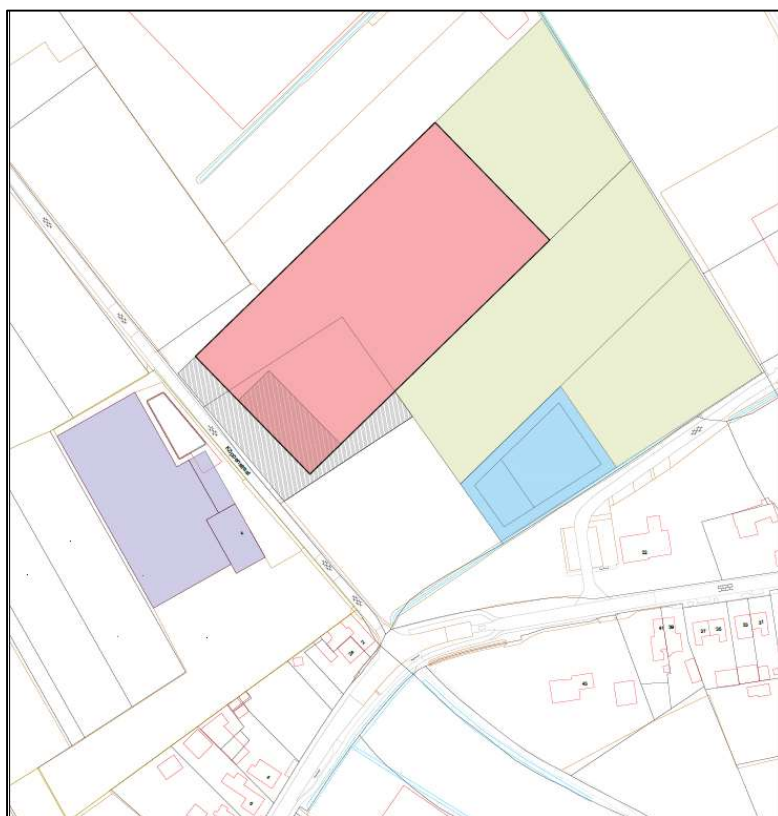

NATUURTOETS

Quicksan flora en fauna

Köppenstraat 4 te Haaren

NATUURTOETS

Quickscan flora en fauna

Köppenstraat 4 Haaren

Projectnummer: 1912.AEL.ECO1
Datum: 08-01-2018
Versie: Definitief revisie 00

Opsteller

Auteur: ing. A.A. van Grinsven

Opdrachtgever

Aelmans Adviesgroep
De heer J. van Selst

INHOUD

1	INLEIDING	1
1.1	DOEL EN ONDERZOEKSVRAGEN	2
1.2	LEESWIJZER	3
2	WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING	4
2.1	ALGEMEEN	4
2.2	SOORTBESCHERMING	4
2.3	GEBIEDSBESCHERMING	7
3	METHODIEK	8
3.1	ALGEMEEN	8
3.2	TERREINBEZOEK	8
3.3	BUREAUONDERZOEK	9
3.4	EFFECTBEOORDELING EN ADVIES VERVOLGTRAJECT	9
3.5	RESULTATEN	10
4	GEBIEDSBESCHRIJVING & PLANVOORNEMEN	11
5	BESCHERMDE SOORTEN	14
5.1	AFBAKENING RELEVANTE SOORTGROEPEN	14
5.2	BROEDVOGELS	15
5.3	VLEERMUIZEN	16
5.4	OVERIGE SOORT(GROEP)EN	17
6	BESCHERMDE GEBIEDEN	18
6.1	NATURA 2000-GEBIEDEN	18
6.2	NATUURNETWERK NEDERLAND	18
7	TOETSING	20
7.1	EFFECTBEPALING PLAN	20
7.2	TOETSING EFFECT OP BESCHERMDE SOORTEN	20
7.2.1	<i>Vogels (algemene broedvogels)</i>	<i>20</i>
7.3	EFFECTEN OP BESCHERMDE GEBIEDEN	21
7.3.1	<i>Effecten op Natura 2000-gebieden</i>	<i>21</i>
7.3.2	<i>Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)</i>	<i>21</i>
8	CONCLUSIES	22
9	LITERATUURLIJST	23
	BIJLAGEN	24
	BIJLAGE I: WETTELIJK KADER	25

SAMENVATTING

De initiatiefnemer is voornemens om de bestaande bedrijfsactiviteit uit te breiden door extra bouw van een tuinderskas, een container opslagveld en een wateropvang aan de overzijde van de Köppenstraat 4 te Haaren. Ten behoeve van de planvoornemens zal agrarisch bouwland en een deel boomkwekerij en een deel van de bestaande container opslagveld verdwijnen.

Het plan kan worden uitgevoerd als duidelijk is dat het plan niet in strijd is met de Wet natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedsfeer van de projectlocatie en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een quickscan flora en fauna. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde quickscan flora en fauna. Tevens is aangegeven of volgens de Nederlandse wetgeving vervolgstappen aan de orde zijn.

Conclusie: Beschermde soorten

Uit het terreinbezoek in combinatie met de bureaustudie is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden binnen de uitvoerende plannen van de projectlocatie.

- o *Algemene broedvogels (nestplaatsen)*

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen nesten verstoord worden die niet jaarrond zijn beschermd. De voorgenomen plannen zullen geen afname van essentieel broedhabitat veroorzaken van een vogelsoort, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

Voor de betreffende vogelsoorten geldt dat, indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd of worden gestart, er redelijkerwijs geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. In de Wet natuurbescherming wordt echter geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Geldend is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Indien de start van de uitvoering enkel kan plaatsvinden tijdens het broedseizoen, dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole plaats te vinden door een ter zake kundige. Indien er geen broedgeval aanwezig is kan gestart worden met de werkzaamheden. Is er wel een broedgeval aanwezig dan dient men te wachten tot dat de jongen definitief zijn uitgevlogen. Broedvrij houden voor aanvang van het broedseizoen behoort tevens tot de mogelijkheden. Dit betreffen echter intensieve werkzaamheden die veel tijd in beslag neemt.

In Tabel 1 is aangegeven welke gevolgen het voorliggende plan heeft voor de aanwezigheid van (het leefgebied van) de soorten die door de voornemens een negatief effect kunnen ondervinden. Aangegeven is of er sprake is van een overtreding van de Wet Natuurbescherming en onder welke voorwaarden het plan uitvoerbaar en haalbaar is.

Tabel 1: Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soortgroep		(Potentieel) aanwezig essentiële functie van het leefgebied			Ingreep met negatief effect	Negatief effect te voorkomen	Nader onderzoek	Ontheffings aanvraag
		Artikel 3.1 (VR en alle in Nederland broedende vogels)	artikel 3.5 (HR bijlage IV, Bonn bijlage II, m.u.v. artikel 1 VR)).	"Overige Soorten" artikel 3.10 , eerste lid, onderdeel a/b.				
Broedvogels	Algemene broedvogels	ja	ja	n.v.t.	uitvoering werkzaamheden binnen broedseizoen	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren	Afhankelijk van voornemens nee, mits verwijdering nestgelegenheden kan plaatsvinden buiten broedseizoen, anders broedvogelcheck voor aanvang werkzaamheden	nee

Zorgplicht

Voor de overige te verwachten algemeen voorkomende soorten, zoals mol, konijn en gewone pad vallen onder de zorgplicht (Artikel 1:11 Wnb). Hiervoor geldt de zorgplicht. Door rekening te houden dat dieren kunnen ontsnappen of om aanwezige soorten als planten, amfibieën of een egel zorgvuldig te verplaatsen naar een geschikte locatie in de directe omgeving wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Conclusie: Beschermde gebieden

In de projectlocatie of binnen de invloedssfeer is geen NNN-gebied aanwezig. De projectlocatie maakt daarnaast geen deel uit van Natura 2000. Het dichtstbijzijnde Natura 200 gebieden ligt op circa 1,5 kilometer afstand ten opzichte van de projectlocatie. Geadviseerd wordt om een Aerius berekening naar de emissie uit te voeren.

Tabel 2: Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming.

Soortgroep	Aanwezig binnen invloedssfeer	Ingreep met negatief effect	Nader onderzoek	Vergunningaanvraag
Natura 2000-gebied	Ja, op minimaal 1,5 kilometer afstand	mogelijk	Advies is om een Aerius berekening uit te voeren	Afhankelijk van uitkomsten Aerius berekening
Natuur Netwerk Nederland	Nee, op minimaal 800 meter afstand	nee	nee	nee

Conclusie: Uitvoerbaarheid bestemmingsplan

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd, mits overtreding van de Wet natuurbescherming soortbescherming op voorhand wordt voorkomen door rekening te houden met het broedseizoen en de zorgplicht, alsmede de depositie op Natura 2000-gebieden niet toeneemt.

Vervolgonderzoek ten behoeve van de NNN en/of toetsing aan het onderdeel houtopstanden is bij dit plan verder niet aan de orde.

1 INLEIDING

De initiatiefnemer is voornemens om aan de overzijde van Köppenstraat 4 te Haaren de bestaande bedrijfsactiviteit uit te breiden middels de bouw van een extra glazen tuinderskas, een container opslagveld en een wateropvang.

Het voornemen past niet binnen het vigerende bestemmingsplan. Om deze reden wordt een bestemmingsplanwijziging aangevraagd. Ten behoeve van de wijziging van het bestemmingsplan is een aantal onderzoeken nodig. Voorliggende quickscan flora en fauna vormt één van de benodigde onderzoeken. Ten behoeve van de wijziging van het bestemmingsplan is inzicht gewenst in de ecologische situatie ter plaatse.

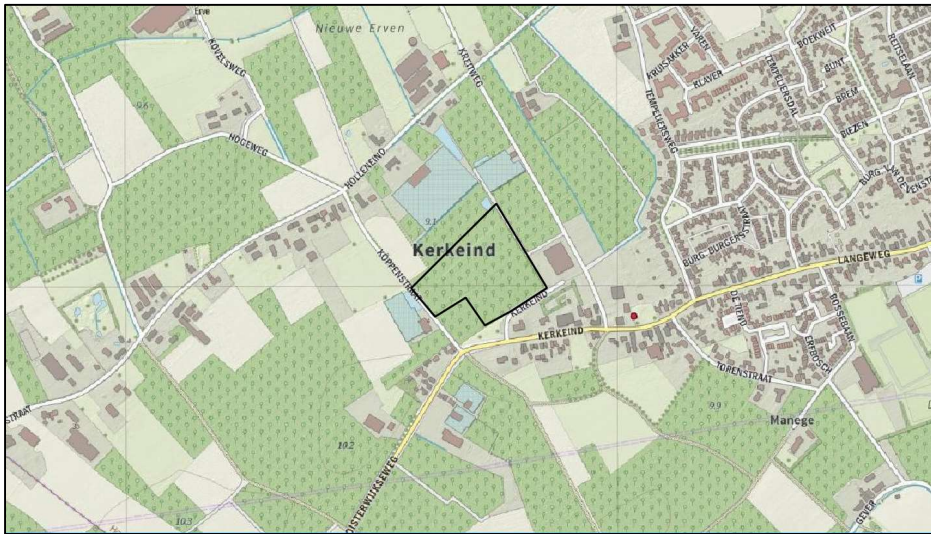
Ruimtelijke plannen, zoals dergelijke bestemmingsplan, dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid en haalbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving.

Een quickscan flora en fauna betreft een verkennende onderzoeksfase waarin de (potentieel) aanwezige natuurwaarden worden onderzocht. Hiermee kan worden vastgesteld of het voornemen een (mogelijk) effect heeft op beschermde soorten, beschermde gebieden of beschermde houtopstanden (Wet natuurbescherming; Wnb en Natuurnetwerk Nederland).

Om te voldoen aan nationale en internationale regelgeving is het verplicht om, voordat de ingreep plaatsvindt, een onderzoek te doen naar de natuurwaarden. De voornemens dienen in overeenstemming met de internationale en nationale natuurwetgeving en het provinciale/gemeentelijk natuurbeleid te worden uitgevoerd. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten, beschermde gebieden of beschermde houtopstanden (Wet natuurbescherming; Wnb en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden, houtopstanden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties.

In deze rapportage zijn de resultaten van de quickscan flora en fauna beschreven en wordt antwoord gegeven of het plan uitvoerbaar geacht wordt.

In Figuur 1.1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven (zwart kader) op een topografische kaart.

Figuur 1.1. Ligging van de onderzoekslocatie (zwart omkaderd).

1.1 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende quickscan flora en fauna is het opsporen van strijdigheden van het voorgenomen plan met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland; NNN) en het bepalen of het plan uitvoerbaar is.

De vragen of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling geldt, dan wel een ontheffing of vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig is en zo ja, of deze ontheffing of vergunning kan worden verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming. Echter, deze vragen zijn ook relevant voor het bestemmingsplan omdat in deze quickscan flora en fauna wordt beoordeeld of ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan het op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Wet natuurbescherming niet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg zal staan. Het bestemmingsplan kan pas worden vastgesteld nadat uit een quickscan flora en fauna duidelijk is geworden of voor de activiteiten die volgen uit deze vaststelling de mogelijkheid bestaat tot het verkrijgen van een ontheffing of vergunning.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van het plan? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling die mogelijk gemaakt worden door het plan effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het plan uitvoerbaar en zijn, zo nodig, aanvullende voorwaarden in het plan aan de orde?
- Komen in de beïnvloedingszone van de projectlocatie beschermde natuurgebieden voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen aan de orde?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 5, 6 en 7 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.2 Leeswijzer

De quickscan flora en fauna is als volgt opgebouwd:

- De quickscan flora en fauna begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende quickscan flora en fauna;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de quickscan flora en fauna en het planvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de quickscan flora en fauna;
- Hoofdstuk 4 betreft een gebiedsbeschrijving en de planvoornemens;
- Hoofdstuk 5 en 6 beschrijven het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van de projectlocatie;
- Hoofdstuk 7 toetst het plan aan de Wet natuurbescherming en het NNN;
- Hoofdstuk 8 betreft de conclusie.

2 WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming (paragraaf 2.2) en de gebiedsbescherming (paragraaf 2.3) relevant voor voorliggende quickscan flora en fauna.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In de voorliggende quickscan flora en fauna wordt niet ingegaan op de bescherming van houtopstanden. Dit is namelijk niet relevant voor voorliggende projectlocatie, gezien bomenkap niet plaatsvindt.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. Europees beschermde soorten van de Vogelrichtlijn (alle van nature in Nederland in het wild levende vogels);
2. Europees beschermde soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
3. Nationaal beschermde soorten 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. De soortbescherming kan per provincie verschillen. Het verschil binnen provincies zit vooral in het aantal nationaal beschermde soorten met een vrijstelling bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen en bestendig beheer en onderhoud.

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt te allen tijde de zogenaamde 'zorgplicht' (artikel 1:11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer voldoende zorg in acht dient te nemen voor alle in het wild levende dieren (inclusief leefomgeving) en planten (inclusief groeiplaats) een negatief effect te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken.

De Rode lijst met bedreigde soorten is eind 2004 gepubliceerd in de Staatscourant en voor een deel in 2009 herzien. De Rode lijst zelf heeft geen juridische status. Alleen op basis van "gunstige staat van instandhouding" kunnen bij beschermde Rode lijstsoorten "zwaardere" randvoorwaarden gelden ten aanzien van mitigerende en compenserende maatregelen dan voor algemene soorten. Zo zal het bij

zeer algemeen voorkomende soorten die gering afnemen in aantal (Rode lijstsoort met het criterium gevoelig) relatief eenvoudig zijn om aan te tonen dat de "gunstige staat van instandhouding" niet in het geding komt. Voor soorten met een beperkt verspreidingsbeeld en die afnemen in aantal (soorten van de Rode lijst met het criterium bedreigd of ernstig bedreigd) is een uitgebreide effectenstudie wenselijk. Voor deze soorten geldt namelijk de zorgplicht. Op deze manier wordt nader invulling gegeven aan de bescherming van soorten die in aantal en/of verspreiding afnemen.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt.

Ten aanzien van vogelsoorten wordt verder een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Het uitgangspunt dat deze indeling gehandhaafd blijft, totdat de provincies deze hebben aangepast en vastgesteld.

Provincies kunnen beleidsregels opgesteld hebben met betrekking tot de passieve soortenbescherming Wnb. Hierdoor kunnen andere broedvogelsoorten aangewezen zijn als zijnde broedvogels waarvan het nest jaarrond beschermd is.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3:5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn), met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied, is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3:5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3:1, mogen dieren behorend bij artikel 3:5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat er een uitzondering geldt voor de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Artikel 1 Vogelrichtlijn

- 1 . Deze richtlijn heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lid-Staten waarop het Verdrag van toepassing is. Zij betreft de bescherming, het beheer en de regulering van deze soorten en stelt regels voor de exploitatie daarvan.
- 2 . Deze richtlijn is van toepassing op vogels, hun eieren, hun nesten en hun leefgebieden.
- 3 . Deze richtlijn is niet van toepassing op Groenland.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage Tabel III en D van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3:1 en 3:5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Vervolgtraject

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er (provinciale) vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie. Zie de Bijlage voor een uitgebreide toelichting.

Voor een aantal algemene soorten is het toegestaan om deze zonder ontheffing te vangen en/of de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat. De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, inclusief het daarop volgende gebruik van het gebied;
- bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

2.3 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en / of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een passende beoordeling opgesteld te worden.

Natuurnetwerk Nederland

Conform artikel 1:12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Het NNN is onderdeel van het actieve beleid om bedreigde dieren en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden; de Natura 2000-gebieden maken daar deel van uit. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het NNN ook overige leefgebieden van soorten en – om isolatie te voorkomen - gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden.

De natuurgebieden die behoren tot het NNN en hun functies worden planologisch beschermd. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. De planologische bescherming betekent in het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN. Hieraan wordt getoetst bij de verlening van een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Vervolgtraject

Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijkwerijs significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de (provinciaal) beschermde gebieden zijn vergunningsplichtig.

3 METHODIEK

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt gedurende het terreinbezoek (paragraaf 3.2) en tijdens het bureauonderzoek (paragraaf 3.3) van voorliggende quickscan flora en fauna. In paragraaf 3.4 wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

In de quickscan flora en fauna zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet Natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Terreinbezoek ten behoeve van beoordeling van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten;
2. Bureaustudie naar relevante waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden binnen de invloedsfeer van het plan;

3.2 Terreinbezoek

Middels een terreinbezoek is bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek).

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is door een ecooloog werkzaam bij Adviesbureau LIVADI (mevrouw A.A. van Grinsven) op 8 januari 2020 is vanaf circa 9.00 uur een verkennend veldbezoek uitgevoerd ter plaatse van de projectlocatie en de directe omgeving. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest/verblijfsmogelijkheden. Tijdens het veldbezoek waren de weersomstandigheden: lichte motregen met een temperatuur van circa 12 C°.

Tijdens het terreinbezoek is het onderzoeksgebied te voet belopen.

1 Ecooloog voldoet aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

3.3 Bureauonderzoek

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3:1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3:5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3:10) die op basis van het veldbezoek te verwachten zijn.

Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die een essentiële functie van hun functioneel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het planeffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

'Andere' beschermde soorten die zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie Tabel III en D in de Bijlage) zijn niet meegenomen in de toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door het voorliggende plan. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Literatuur en bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond de projectlocatie, is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van 'expert judgement' nagegaan welke beschermde planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen en nabij de projectlocatie. Indien noodzakelijk geacht is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) via NDFF uitvoerportaal of quickscanhulp geraadpleegd. Hierbij is nagegaan of er in de periode van minimaal 5 jaar beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij de projectlocatie. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in de projectlocatie voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ of provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van de projectlocatie t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de resultaten van het verkennend terreinbezoek en de bevindingen uit het bureauonderzoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar en haalbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

3.5 Resultaten

In hoofdstuk 4 wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van de projectlocatie gegeven. Vervolgens wordt in Hoofdstuk 5 in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek), waarna in Hoofdstuk 6 de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN in de omgeving van de projectlocatie aangegeven wordt.

4 GEBIEDSBESCHRIJVING & PLANVOORNEMEN

De projectlocatie ligt ten zuiden van de Donkerstraat en ten noorden van Hameldonk te Teteringen (gemeente Breda, Provincie Noord-Brabant). In figuur 4.1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven op een luchtfoto.

Figuur 4.1. Ligging van de onderzoekslocatie (wit omkaderd).

Huidige situatie

De projectlocatie bestaat grotendeels uit agrarisch bouwland (gras), een containeropslagveld en een boomkwekerij. Op de projectlocatie zelf is geen struweel of oppervlaktewateren aanwezig.

In Figuur 4.2 is een impressie gegeven van de projectlocatie middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

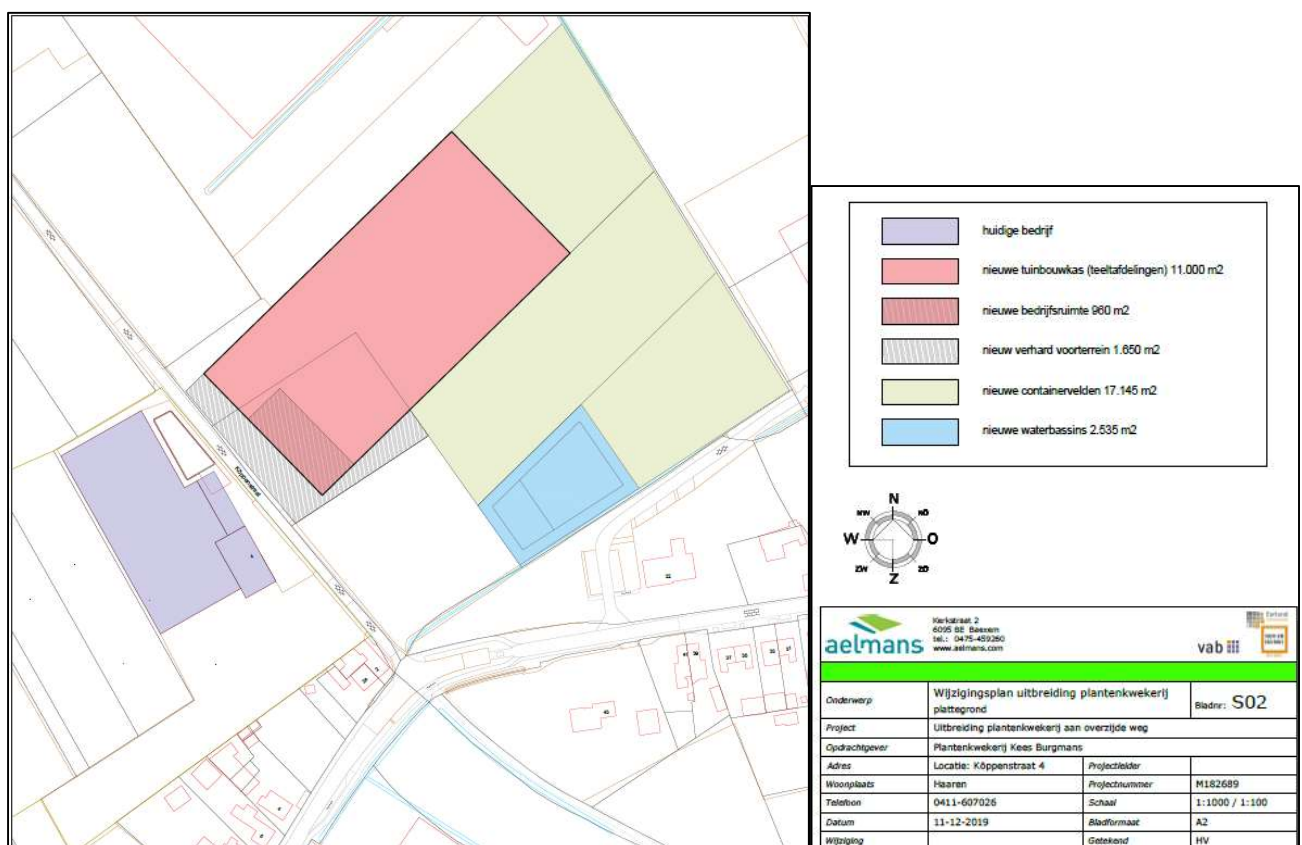
Figuur 4.2. Impressie van de projectlocatie.

Toekomstige situatie

De initiatiefnemer is voornemens om de bestaande bedrijfsactiviteit uit te breiden door extra bouw van een tuinderskas, een container opslagveld en een wateropvang aan de overzijde van de Köppenstraat 4 te Haaren. Ten behoeve van de planvoornemens zal agrarisch bouwland en een deel boomkwekerij en een deel van de bestaande container opslagveld verdwijnen. Voor de uitbreiding zijn onderstaande uitgangspunten gehanteerd:

- Uitbreiding valt onder onbekende milieucategorie 2;
- De verkeersbewegingen/verkeersaantrekkende werking zullen minimaal toenemen (exacte cijfers zijn echter niet bekend);
- Onbekend of er wel/geen tuinderskasverlichting komt;
- Maximaal een enkel verlichtingspunt bij de ingang aan de Köppenstaat;
- Onbekend of het koude teelt, dus geen verwarmde tuinderskas, betreft;
- Er wordt een wateropvang gerealiseerd bij de uitbreidingslocatie.

Ten behoeve van de planvoornemens zal het agrarisch bouwland, een deel van de bestaande boomkwekerij en het container opslagveld verdwijnen. Zie Figuur 4.3 voor een impressie en het ontwerp van het voornemen/uitvoering van de werkzaamheden.

Figuur 4.3. Schets planvoornemen. Bron: Aelmans Adviesgroep

5 BESCHERMDE SOORTEN

Op basis van het terreinbezoek en het bureauonderzoek wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in de projectlocatie.

5.1 Afbakening relevante soortgroepen

De projectlocatie ligt aan de buitenrand van Haaren. Het terrein betreft ten tijde van het veldbezoek grotendeels een agrarisch bouwland (gras), een bestaande container opslagveld en een boomkwekerijgedeelte. De projectlocatie grenst aan andere containeropslagvelden/tuinderskassen en boomkwekerijen. Ten oosten is bebouwing van Haaren gelegen.

Binnen de projectlocatie zelf is geen geschikt habitat of essentieel onderdeel in het leefgebied aanwezig voor biotoop-kritische en/of waterminnende soorten binnen de soortgroepen:

- amfibieën (o.a. alpenwatersalamander, kamsalamander en poelkikker)
- reptielen (o.a. levendbarende hagedis en hazelworm)
- vissen
- zoogdieren (o.a. eekhoorn, steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn)
- zeezoogdieren
- kevers
- libellen, dagvlinders
- overige ongewervelden
- weekdieren
- vaatplanten

Een aantal biotoop-kritische en/of waterminnende soorten en/of soorten die in natuurgebieden voorkomen vindt een optimaal biotoop in de natuurgebieden die ten zuiden en ten noordwesten van Haaren zijn gelegen. De beschermde soorten hebben geen essentieel leefgebied binnen de projectlocatie. Binnen de projectlocatie of binnen de invloedssfeer van de projectlocatie ontbreekt biotoopspecifieke vegetatie met een stabiel en onverstoord karakter. Rondom de locatie kan een zoogdiersoort als eekhoorn of steenmarter voorkomen, maar de projectlocatie betreft geen essentieel onderdeel in het functioneel leefgebied. Daarnaast is er geen water aanwezig dat verandering zal ondervinden. Op basis van het terreinbezoek en de bureaustudie zullen geen effecten in termen van overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wnb aan de orde zijn op de voorgaande beschermde (sub)soortgroepen.

De overige soortgroepen worden hierna beschreven:

Vogels en vleermuizen

5.2 Broedvogels

Broedvogels (nest jaarrond beschermd)

Zoals eerder genoemd is een aantal nestlocaties van vogelsoorten jaarrond beschermd waarbij voor verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd (categorie 1-4).

Boomgebonden broedvogels

In de projectlocatie en in de directe invloedzone van de projectlocatie zijn geen grote nesten of sporen (zoals braakballen, ruiveren en uitwerpselen) aangetroffen die kunnen duiden op de aanwezigheid van boomgebonden soorten, zoals roek, buizerd, sperwer en steenuil, met een jaarrond beschermd nest. Daarnaast vormt de projectlocatie geen essentieel onderdeel in het leefgebied van mogelijk in de omgeving verblijvende vogelsoorten als steenuil of andere broedvogels waarvan het nest jaarrond beschermd is.

Gebouwgebonden broedvogels

Gebouwen vormen in potentie geschikte broedplaatsen voor gebouwbroedende soorten als huismus, gierzwaluw en verschillende uilensoorten (allen vermeldt in categorie 1-4 van de Aangepaste lijst met jaarrond beschermde vogelnesten).

De huismus en gierzwaluw broeden in stedelijk gebied voornamelijk in gebouwen. De huismus broedt over het algemeen in stedelijk gebied in uiteenlopende holtes, meestal onder dakpannen nabij dakgoten. De gierzwaluw nestelt in (hoge) bebouwing in donkere holtes in ventilatieschachten, spleten in muren, onder dakpannen en in kerktorens (BIJ12, 2017ab). Voor soorten als huismus en gierzwaluw biedt de projectlocatie geen nestgelegenheid.

Gezien de aard, verstoring en ligging van de projectlocatie zijn verblijfplaatsen van uilen uitgesloten. Hier zijn overigens ook geen sporen van aangetroffen tijdens het terreinbezoek. In de directe omgeving kunnen wel broedvogels als huismus, kerkuil en steenuil voorkomen. De projectlocatie betreft geen essentieel onderdeel in het leefgebied van deze soorten gezien het geringe voedselaanbod en het ontbreken van schuilmogelijkheden. De overig genoemde soorten zijn minder verstorings-gevoelig.

Verder zal door de voornemens geen sprake zijn van aantasting van essentieel functioneel leefgebied voor gebouwgebonden soorten. Dit door het ontbreken van schuilgelegenheid en optimaal voedselaanbod.

Overige broedvogels (nest tijdens broedseizoen beschermd)

Overige broedvogels (artikel 3:1 en 3:5 Wnb) vinden in het aanwezige groen mogelijk een broedbiotoop. In de boomkwekerij en in het noordelijk en oostelijk gelegen aangrenzende groen kunnen soorten tot broeden komen als merel, houtduif, winterkoning, roodborst en zanglijster. In mindere mate is het grasland geschikt als broedbiotoop.

Subconclusie

Bij uitvoering van de plannen gaan geen nestlocaties of essentieel leefgebied van soorten met een jaarrond beschermde status verloren. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen wel nesten verstoord worden die niet jaarrond zijn beschermd. Voor de betreffende vogelsoorten geldt dat, indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd of worden gestart, er redelijkerwijs geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. In de Wet natuurbescherming wordt echter geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Geldend is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Indien de uitvoering plaatsvindt gedurende broedseizoen dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole plaats te vinden door een ter zake kundige. Indien er geen broedgeval aanwezig is kan gestart worden met de werkzaamheden. Is er wel een broedgeval aanwezig dan dient men te wachten tot dat de jongen definitief zijn uitgevlogen. De voorgenomen plannen zullen geen afname van essentieel broedhabitat veroorzaken van een vogelsoort, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

5.3 Vleermuizen

Gebouwen vormen in zijn algemeenheid in potentie geschikte verblijf- en rustplaatsen voor vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen (zoals bijvoorbeeld de in dorpen en steden voorkomende gewone dwergvleermuis en laatvlieger) verblijven in gebouwen achter of in kleine ruimtes met diverse klimatologische omstandigheden. In gebouwen vormen richels, betimmeringen, kieren, boeiboorden, gaten en spouwmuren een geschikte verblijfplaats voor vleermuizen. Spouwmuurgaten, dakpannen en betimmeringen bieden gebouwbewonende vleermuizen toegang tot de gebouwen of de vleermuizen verblijven achter deze elementen. Ook vinden bepaalde vleermuissoorten geschikte verblijfplaatsen in bomen; holten, loshangend schors en spleten.

Binnen de projectlocatie zelf zijn geen geschikte verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen aanwezig. Hierdoor zijn effecten door de ingreep op verblijfplaatsen van vleermuizen uitgesloten.

De projectlocatie alsook omliggende groenelementen bieden een geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Dit wordt echter als niet essentieel ingeschat, gezien de voldoende alternatieven in de omgeving en de foerageermogelijkheden die aanwezig blijven.

Het groen aan de noord- en oostzijde kan deel uitmaken van een vliegroute van vleermuizen. Deze potentiële vliegroutes bevinden zich buiten de projectlocatie zelf en blijven behouden. Deze zullen geen negatief effect ondervinden door eventueel te realiseren verlichting.

Subconclusie

Bij de uitvoering van de plannen zal geen beschermde functie van vleermuizen een negatief effect ondervinden.

5.4 Overige soort(groep)en

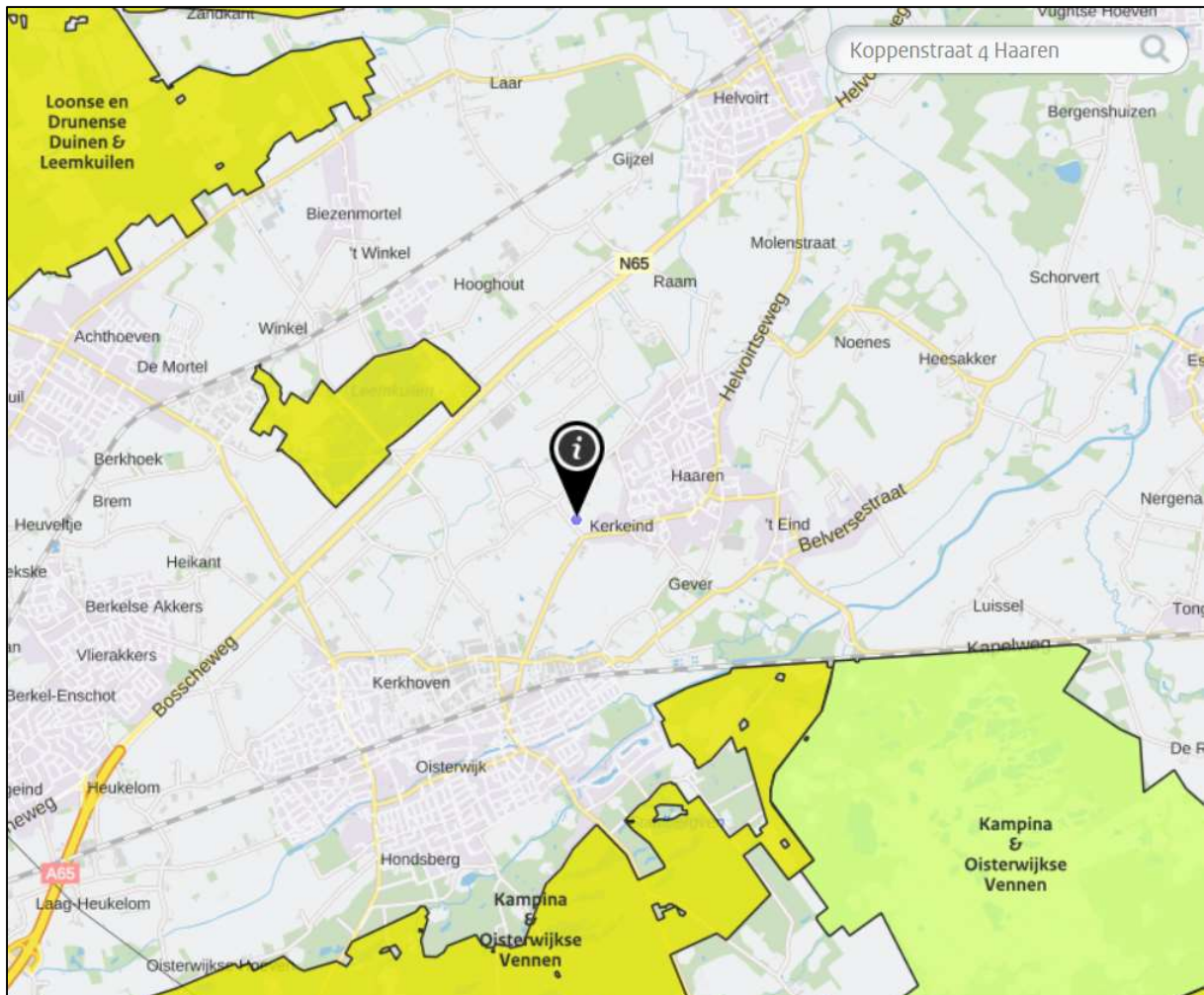
‘Andere’ beschermde soorten die zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie Tabel III en IV in de Bijlage) zijn niet meegenomen in de toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door het voorliggende plan.

Voor de overige te verwachten algemeen voorkomende soorten, zoals mol, konijn en gewone pad vallen wel onder de zorgplicht (Artikel 1:11 Wnb). Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan een ieder weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om aanwezige soorten zorgvuldig te verplaatsen naar geschikte locaties in de directe omgeving, zoals planten, amfibieën of een egel. Daarnaast is rekening houden met de kwetsbare perioden gewenst. Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

6 BESCHERMDE GEBIEDEN

6.1 Natura 2000-gebieden

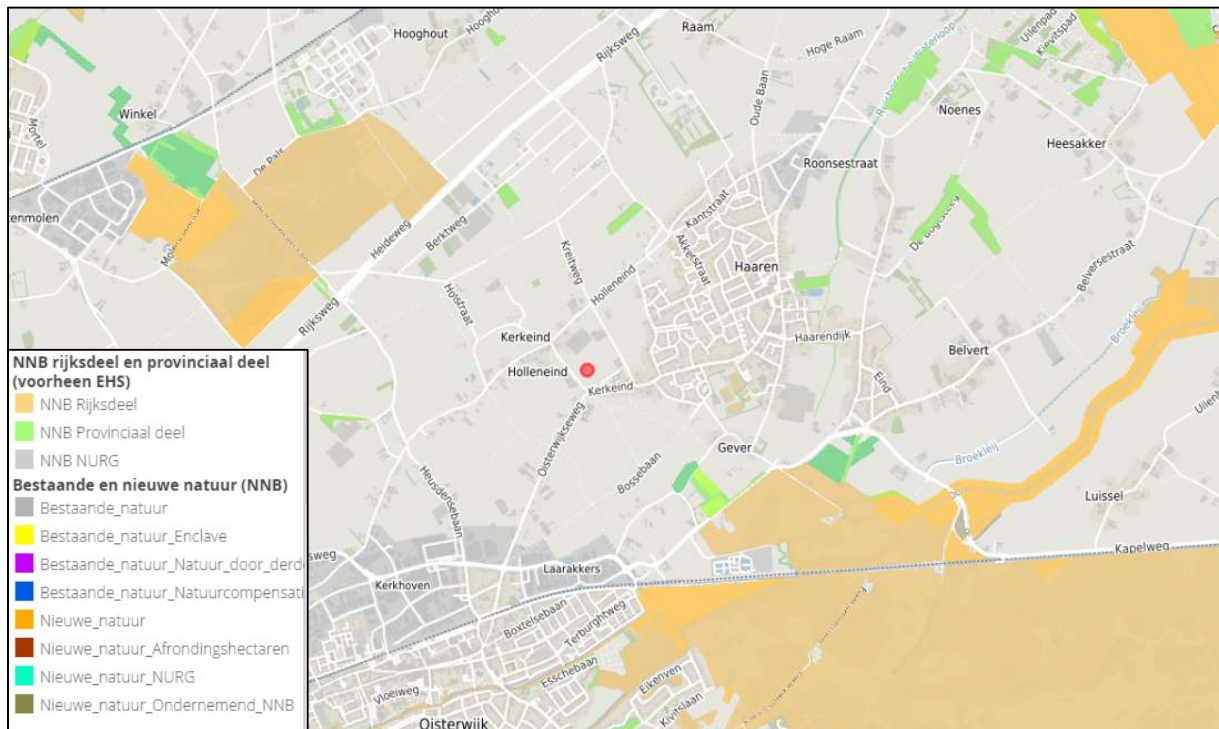
De projectlocatie ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Loonse en drunense duinen & Leemkuilen ligt op circa 1,5 kilometer afstand ten noordwesten van de projectlocatie. De Kampina & Oisterwijkse Vennen is gelegen op circa 2,0 kilometer ten zuiden van de projectlocatie (zie Figuur 6.1).

Figuur 6.1: Ligging van de Natura 2000-gebieden ten opzichte van de projectlocatie (blauwe punt). Bron: Aerialcalculator, 2020.

6.2 Natuurnetwerk Nederland

In Noord-Brabant heet het Natuurnetwerk Nederland, Natuurnetwerk Brabant (NNB). In de projectlocatie is geen NNB-gebied aanwezig. Het dichtstbijzijnde NNB-gebied is op minimaal 800 meter afstand van de projectlocatie gelegen (zie Figuur 6.2).

Figuur 6.2: Ligging Natuurnetwerk Brabant (groene vlakken) in de nabijheid van de projectlocatie (rode punt). Bron: Kaartbank Noord-Brabant, 2018.

7 TOETSING

In paragraaf 7.1 is de effectbepaling van het plan gegeven. In paragraaf 7.2 worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). Indien vervolgstappen aan de orde zijn, is dit aangegeven in een tekstkader. In paragraaf 7.3 wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de Wet natuurbescherming gebiedsbescherming (Wnb). Bij vervolgstappen is dit in een kader aangegeven.

7.1 Effectbepaling plan

Als gevolg van het voornemen worden de kopse zijde van de reeds bestaande tuinderskas, de zuidwestzijde, aangepast en zal het huidige agrarisch bouwland bebouwd worden of worden omgevormd voor container opslag.

7.2 Toetsing effect op beschermde soorten

De effecten op beschermde soorten als gevolg van het voornemen, worden per soortgroep getoetst. Enkel de soortgroep in Tabel 5.1 zijn relevant bevonden voor voorliggend projectlocatie. Derhalve wordt enkel op deze soortgroepen ingegaan:

- Vogels (algemene broedvogels).

Op overige soortgroepen zijn geen effecten aan de orde. De zorgplicht blijft te allen tijde van kracht.

7.2.1 *Vogels (algemene broedvogels)*

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (soortbescherming). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening gehouden worden door werkzaamheden die invloed hebben op het broedbiotoop niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met half augustus¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wet natuurbescherming (soortbescherming) aan de orde.

Gezien de mogelijke aanwezigheid van nesten binnen de projectlocatie en aangrenzend, is het van belang dat werkzaamheden die invloed hebben op het broedbiotoop buiten de broedperiode van vogels uitgevoerd wordt.

Mocht het bovenstaande niet mogelijk zijn en er wordt gewerkt in het broedseizoen dan dient de projectlocatie voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen de projectlocatie of de directe omgeving wordt de projectlocatie niet vrijgegeven en dienen de

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Wet natuurbescherming (soortbescherming) geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

werkzaamheden ter plaatse uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

Naast het bovenstaande is het tevens van belang om de projectlocatie tijdens de werkzaamheden ongeschikt te houden voor broedvogels. Dit kan gedaan worden door geen geschikte broedbiotopen te creëren of toegankelijk te maken, voorafgaand aan het broedseizoen te starten met de werkzaamheden waardoor continue verstoring plaatsvindt zodat de vogels uitwijken, en door te voorkomen dat er een rustperiode ontstaat in het broedseizoen en er continu doorgewerkt wordt.

Nader onderzoek

Indien niet gewerkt kan worden buiten broedseizoen en de projectlocatie en het aangrenzend groen binnen de invloedssfeer niet van te voren ongeschikt is behouden voor broedvogels, dient vooraf aan de werkzaamheden een broedvogelcheck uitgevoerd te worden door een ter zake kundige.

7.3 Effecten op beschermde gebieden

7.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is gelegen op circa 1,5 kilometer afstand van de projectlocatie. De Natura 2000-gebieden liggen buiten het invloedsgebied van het plan wat betreft de meeste storingsfactoren. Wel wordt geadviseerd om de emissie in Aeries te berekenen zodra de concrete plannen bekend zijn.

Nader onderzoek

Advies om een berekening in Aeries naar de emissie uit te voeren zodra de concrete invulling en cijfers van de plannen bekend is.

7.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft de NNN is bij directe en indirecte effecten sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er bevindt zich geen NNN binnen de projectlocatie. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. In de omgeving van de projectlocatie liggen wel NNN-gebieden. Ook significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN in de nabijheid van het plan kunnen worden uitgesloten gezien de afstand tot deze gebieden, de ligging in en afscherming door elementen in het gebied en de aard van het plan. De ontwikkeling in de projectlocatie heeft geen effect op de directe omgeving van de projectlocatie. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNN geen belemmeringen. Het NNN-beleid staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

8 CONCLUSIES

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd, mits overtreding van de Wet natuurbescherming soortbescherming op voorhand wordt voorkomen door rekening te houden met het broedseizoen en de zorgplicht. Een ontheffingsaanvraag is dan niet benodigd.

- Ten aanzien van broedvogels dient, om overtreding op voorhand redelijkerwijs te voorkomen, de werkzaamheden bij voorkeur buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd of te worden gestart. Indien niet mogelijk dan dient een controle vooraf aan de werkzaamheden de aanwezigheid van een broedgeval uitsluiten.
- Ten behoeve van (incidenteel) aanwezige overige soorten dient de zorgplicht in acht te worden genomen.

Ten aanzien van Wet natuurbescherming gebiedenbescherming wordt het plan uitvoerbaar en haalbaar geacht, mits de depositie op de Natura 2000-gebieden niet toe zal nemen. Middels een Aerijs-berekening dient inzichtelijk gemaakt te worden of er daadwerkelijk geen sprake is van een significantie toename van de stikstofdepositie ter plaatse van Natura 2000-gebieden.

Vervolgonderzoek ten behoeve van de NNN en/of toetsing aan het onderdeel houtopstanden is bij dit plan verder niet aan de orde.

9 LITERATUURLIJST

- Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.
- BIJ12, 2017a. Kennisdocument huismus *Passer domesticus*
- BIJ12, 2017b. Kennisdocument gierzwaluw *Apus apus*
- BIJ12, 2017c. Kennisdocument gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
- Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie) (2009). *De Amfibieën en Reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- Dietz C., O. von Helvesen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). *Vleermuizen en planologie*. Zoogdiervereniging, Arnhem.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Bronnen algemene websites

- bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten)
- eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- floron.nl (soortgegevens planten)
- ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- sovon.nl (soortgegevens vogels)
- synbiosys.alterra.nl/natura2000 (Natura 2000-gebieden)
- verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-03-01 (wettekst Wet natuurbescherming)
- www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Bronnen provinciale websites

- www.brabant.nl (provinciale website)

BIJLAGEN

BIJLAGE I: WETTELIJK KADER

Soortbescherming

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3:1, 3.5 en 3:10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel I van deze Bijlage voor de vogelsoorten (hierbij geldt een uitzondering van de vogelsoorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn) en Tabel II van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten niet zijnde vogels). Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in Tabel III en D van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3:1, 3:5 en 3:0

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel I. Vogels die vallen onder artikel 3:5 (Bern bijlage II, Bonn bijlage I) én in Nederland broeden (artikel 1 Vogelrichtlijn) en nationaal beschermd zijn binnen de beschermingscategorieën.

Info tabel: Ingekorte lijst van de vogelsoorten van de Conventie van Bern bijlage II. Deze lijst is ingekort door alleen die vogels op te nemen die volgens de Atlas van de Nederlandse Broedvogels (Nederlandse Fauna serie deel 5 uit 2002) en de Avifauna van Limburg (uit 2006) in Nederland broeden. Dwaalgasten en overwintelaars zijn derhalve niet vermeld. Deze vogelsoorten vallen onder artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Aanvullend zijn de soorten die vermeldt staan op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) en in de 'Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg'. De desbetreffende beschermingscategorieën staan tussen haakjes achter de soorten vermeldt waarbij Limburg separaat verwoord staat.

artikel 3:5 (Bern bijlage II, Bonn bijlage I) én in Nederland broeden (artikel 1 Vogelrichtlijn).

Appelvink	Gele kwikstaart	Koolmees (5)	Sijs
Baardman	Geoorde fuut	Kortsnavelboomkruiper (5)	Slangenarend
Beflijster	Glanskop (5)	Kraanvogel	Slechtvalk (3 & in Limburg 2)
Bergeend	Goudhaan	Krekelzanger	Smelleken
Bergfluit	Grasmus	Kruisbek	Snor
Bijeneter (in Limburg 4)	Graspieper	Kuifmees	Sperwer (4 & in Limburg 4)
Blauwborst	Graszanger	Kwak	Spotvogel (in Limburg 4)
Blauwe kiekendief	Grauwe kiekendief	Kwartelkoning (in Limburg 4)	Sprinkhaanzanger
Boerenwaluw (5 & in Limburg 2)	Grauwe klauwier (in Limburg 4)	Lepelaar	Steenuil (1 & in Limburg 1)
Bontbekplevier	Grauwe vliegenvanger (5)	Matkop	Steltkluut
Bonte strandloper	Griel	Middelste bonte specht	Strandplevier
Bonte vliegenvanger (5)	Groene specht (5)	Nachtegaal	Taigaboomkruiper
Boomklever (5)	Groenling Grote bonte specht (5)	Nachtzwaluw	Tapuit (5)
Boomkruiper (5)	Grote gele kwikstaart (3 & in Limburg 2)	Noordse stern	Tijftjaf
Boompieper	Grote karekiet	Oehoe (3 & in Limburg 1)	Torenvalk (5 & in Limburg 3)
Boomvalk (4 & in Limburg 3)	Grote stern	Oeverloper	Tuinfluit
Bosrietzanger	Grote zilverreiger	Oeverpieper	Velduil
Bosruiter	Havik (4 & in Limburg 3)	Oeverzwaluw (5 & in Limburg 4)	Visarend
Bosuil (5 & in Limburg 2)	Heggenmus	Ooievaar (3 & in Limburg 2)	Visdief (in Limburg 4)
Braamsluiper	Hop (5)	Orpheusspotvogel	Vuurgoudhaan
Brandgans	Huiszwaluw (5 & in Limburg 2)	Paapje (in Limburg 4)	Wespendief (4 & in Limburg 3)
Bruine kiekendief	Ijsvogel (5 & in Limburg 4)	Pestvogel	Wielewaal
Buizerd (4 & in Limburg 4)	Kerkuil (3 & in Limburg 1)	Pimpelmees (5)	Winterkoning
Casarca	Klapekster	Poelruiter	Witbandkruisbek
Cetti's zanger	Klein waterhoen	Porseleinhoen	Witte kwikstaart
Draaihals (5 & in Limburg 4)	Kleine barsijs	Purperreiger	Witwangstern
Duinpieper	Kleine bonte specht (5)	Putter	Woudaap
Dwergmeeuw	Kleine karekiet	Ransuil (4 & in Limburg 3)	Zeearend (5)
Dwergstern	Kleine plevier	Rietgors	Zwarte mees (5)
Engelse kwikstaart		Rietzanger	Zwarte ooievaar

Europese kanarie	Kleine zilverreiger	Rode wouw (in Limburg 3)	Zwarte roodstaart (5)
Fitis	Kleinst waterhoen	Roerdomp (in Limburg 4)	Zwarte specht (5 & in Limburg 4)
Fluiter	Kluut	Roodborst	Zwarte stern
Geelgors	Kneu	Roodborsttapuit	Zwarte wouw (4 & in Limburg 3)
Gekraagde roodstaart (5)	Koereiger	Roodhalsfuut	Zwartkop
		Rouwkwikstaart	Zwartkopmeeuw

Aanvullende nationaal beschermde soorten vallend onder beschermingscategorieën

Blauwe reiger (5 & in Limburg 4)	Kleine vliegenvanger (5)	Ruigpootuil (5)
Brilduiker (5)	Kramsvogel (in Limburg 4)	Spreeuw (5)
Ekster (5)	Raaf (5 & in Limburg 3)	Wulp (in Limburg 4)
Gierzwaluw (2& in Limburg 2)	Ringmus (in Limburg 4)	Zomertortel (in Limburg 4)
Grutto (in Limburg 4)	Roek (2 & in Limburg 1)	Zwarte kraai (5)
Huismus (2 & in Limburg 2)		

Uitleg categorieën 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten'

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (steenuil).

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Nesten jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Uitleg categorieën Provincie Limburg

Categorie 1: Jaarrond gebruikte nesten. Deze soorten maken ook buiten het broedseizoen gebruik van de nestplaats

Categorie 2: Zeer plaatstrouwe broedvogels of soorten die afhankelijk zijn van bebouwing Deze soortenbroeden elk broedseizoen op dezelfde plaats en zijn daarin zeer conservatief. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar

Categorie 3: Plaatstrouwe vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest omdat ze niet of nauwelijks in staat zijn om zelf een nest te bouwen . Deze soorten zijn niet in staat een geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben. Of ze bouwen een nieuw nest op het oude nest van het voorgaande jaar en zijn extra kwetsbaar voor verstoring. Hier vallen ook roofvogels onder die zich sinds kort aan het vestigen zijn in de provincie waarvan de staat van instandhouding nog verre van gunstig van is.

Categorie 4: Nesten van plaatstrouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat. Ze zijn dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit niet in het geding mag komen. Indien de omgeving van de bekende nestplaats vernietigd wordt moet worden bepaald of er voldoende functionaliteit behouden blijft.

Tabel II. Soorten die vallen onder artikel 3:5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren: landzoogdieren	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreeppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren: vleermuizen	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblaauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestart
	pimperlblaauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblaauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Libellen	mercuurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevlekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
	sierlijke witsnuitlibel		gewone dwergvleermuis

Nachtvinders	teunisbloempijlstaart		walrus
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bultrug, gewone vinvis bruinvis dwergpotvis
	gladde slang		gestreepte dolfin
	muurhagedis		gewone dolfin
	zandhagedis		gewone spitsdolfijn
Sporenplanten	geel schorpioenmos		grijze dolfin
	tonghaarmuts		kleine zwaardwalvis
	kleine vlotvaren		
Vissen	steur	Zoogdieren: zeezoogdieren	narwal
	houting		orka
Weekdieren	bataafse stroommossel		tuimelaar
	platte schijfhoorn		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn
Zaadplanten	liggende raket		noordse vinvis, potvis
	drijvende waterweegbree		butskop
	groenknolorchis		dwergvinvis
	kruipend moerasscherm		griend,
	zomerschroeforchis		spitsdolfijn van gray
			witte dolfin

Tabel III. "Overige Soorten" onderdeel A behorend bij artikel 3:10, eerste lid, onderdeel a.

Zoogdieren	Waterspitsmuis	Donker pimpernelblauwtje
Aardmuis*	Wezel**	Duinparelmoervlinder
Boommarter	Wild zwijn	Gentiaanblauwtje
Bosmuis*	Woelrat*	Grote parelmoervlinder
Bunzing**	Amfibieën	Grote vos
Damhert	Alpenwatersalamander	Grote vuurvlinder
Das	Bruine kikker*	Grote weerschijnvlinder
Dwergmuis*	Gewone pad*	Iepenpage
Dwergspitsmuis*	Kleine watersalamander*	Kleine heivlinder
Edelhert	Meerkikker*	Kleine ijsvogelvlinder
Eekhoorn	Middelste groene kikker*	Kommavlinder
Egel*	Vinpootsalamander	Pimpernelblauwtje
Eikelmuis	Vuursalamander	Sleedoorpage
Gewone bosspitsmuis*	Reptielen	Spiegeldikkopje
Gewone zeehond	Adder	Veenbesblauwtje
Grote bosmuis	Hazelworm	Veenbesparelmoervlinder
Grijze zeehond	Levendbarende hagedis	Veenhooibeestje
Haas*	Ringslang	Veldparelmoervlinder
Hermelijn**	Vissen	Zilveren maan
Huisspitsmuis*	Beekdonderpad	Libellen
Konijn*	Beekprik	Beekkrombout
Molmuis	Elrits	Bosbeekjuffer
Ondergrondse woelmuis*	Europese rivierkreeft	Donkere waterjuffer
Ree*	Gestippelde alver	Gevlekte glanslibel
Rosse woelmuis*	Grote modderkruiper	Gewone bronlibel
Steenmarter	Kwabaal	Hoogveenglanslibel
Tweekleurige bosspitsmuis*	Dagvlinders	Kempense heidelibel
Veldmuis*	Aardbeivlinder	Speerwaterjuffer
Veldspitsmuis	Bosparelmoervlinder	Kevers
Vos*	Bruin dikkopje	Vliegend hert
	Bruine eikenpage	

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen. In Overijssel is de egel niet vrijgesteld

Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland, Noord-Brabant, Overijssel en Gelderland, vrijgesteld.

In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn..

Tabel IV. "Overige Soorten" onderdeel B behorend bij artikel 3:10, eerste lid, onderdeel c.

Planten		
Akkerboterbloem	Groene nachtorchis	Roggelelie
Akkerdoornzaad	Groensteel	Rood peperboompje
Akkerogentroost	Groot spiegelklokje	Rozenkransje
Beklierde ogentroost	Grote bosaardbei	Ruw pazelzaad
Berggamander	Grote leeuwenklauw	Scherpkruid
Bergnatchorchis	Honingorchis	Schubvaren
Blaasvaren	Kalkboterbloem	Schubzegge
Blauw guichelheil	Kalketrip	Smalle raai
Bokkenorchis	Karhuizeranjer	Spits havikskruid
Bosboterbloem	Karwijselie	Steenbraam
Bosdravik	Kleine ereprijs	Stijve wolfsmelk
Brave hendrik	Kleine Schorseneer	Stofzaad
Brede wolfsmelk	Kleine wolfsmelk	Tengere distel
Breed wollegras	Kluwenklokje	Tengere veldmuur
Bruinrode wespenorchis	Knollathyrus	Trosgamander
Dennenorchis	Knolspirea	Veenbloembies
Dreps	Korensla	Vliegenorchis
Echte gamander	Kranskarwij	Vroege ereprijs
Franjgentiaan	Kruiptijm	Wilde averuit
Geelgroene wespenorchis	Lange zonnedaauw	Wilde ridderspoor
Geploide vrouwenmantel	Liggende ereprijs	Wilde weit
Getande veldsla	Moerasgamander	Wolfskers
Gevlekt zonneroosje	Muurbloem	Zandwolfsmelk
Glad biggenkruid	Naakte lathyrus	Zinkviooltje
Gladde zegge	Naaldenkervel	Zweedse kornoelje
	Pijlscheefkalk	

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1:11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In Tabel V worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel V. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3:1, 3:5 en 3:10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3:1	Artikel 3:5	Artikel 3:10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern, m.u.v. artikel 1 VR	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van:			
	volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3:10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's. De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

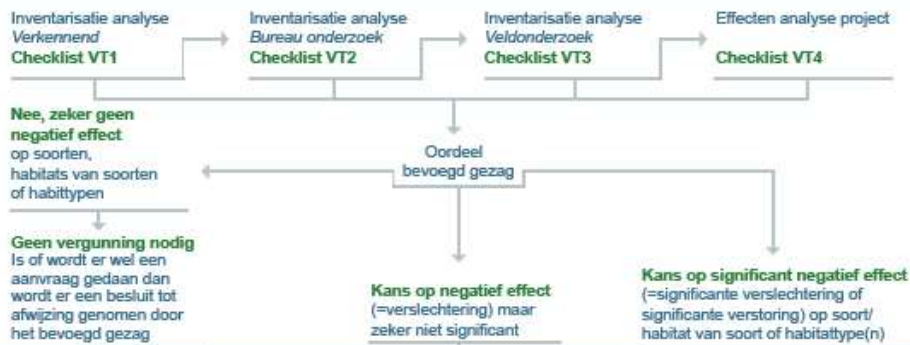
In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoet een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

